

POSVETOVANJE

SMELT in tretji svet

Ob svoji 20-letnici je delovna organizacija SMELT organizirala mednarodno posvetovanje o možnostih prenosa tehnologije med deželami v razvoju. Posvetovanja se je udeležilo okoli 80 udeležencev iz dvanajstih držav, ki so izmenjali svoje izkušnje in nakazali možnosti sodelovanja inženiring organizacij, kakršna je na primer SMELT.

Zaostren gospodarski položaj v svetu in plačilno bilančne težave so prisilile mnoge dežele v razvoju k izdelavi strategije ekonomskih aktivnosti v drugih deželah tretjega sveta. Očitno je, da si tako mnoga podjetja iz dežel v razvoju med seboj konkurirajo, namesto, da bi združila tehnološke in produkcijske sposobnosti ter se tako učinkoviteje postavila po robu multinacionalnim družbam, ki prav zaradi neustrezne organiziranosti nerazvitih vlečejo debelejši konec.

Vzrok nepovezanosti tiči med drugim tudi v tem, da se dežele v razvoju med seboj še premalo poznajo in da istočasno nimajo na voljo ustreznih informacij o lastnih, tehnoloških in proizvodnih sposobnostih.

Značilno za vse je, da njihova proizvodnja temelji na tujem znanju, običajno v razvitem svetu že preživetih tehnologijah, ki jih kot licence kupujejo od industrijsko razvitih dežel. To jim onemogoča da bi same postale izvoznice tehnologije in znanja v tretjem svetu, saj je večina licenčnih pogodb takšna, da jih omejuje. To prav dobro poznajo tudi Jugoslovani, saj prav sedaj plačujemo račune za nakup tujih licenc, ki so nas potisnile v odvisen položaj in prisilile, da uvažamo mnoge reprotariale.

Šele v zadnjem času smo prišli do spoznanja (žal še ne povsod), da je najboljša tista tehnologija, ki jo razvijamo v domačih razvojnih organizacijah.

Da je temu res tako zgovorno govore podatki o uspehih SMELT-a, ki je doslej prenesel v druge države že vrsto naših lastnih tehnoloških rešitev, ki jih je prej prilagodil zahtevam tujih partnerjev.

Pri tem so si strokovnjaki tega kolektiva nabrali veliko izkušenj, ki pa jih v domovini še vse premalo cenimo in inženiring posle raje zaupamo drugim organizacijam, ki za kaj takega sploh niso usposobljene.

SMELT-ovi strokovnjaki so na posvetovanje povabili posameznike, za katere menijo, da lahko koristno prispevajo k nadaljnjemu sodelovanju med Jugoslavijo in drugimi deželami. Vendar pa je bilo na posvetovanju poudarjeno tudi dejstvo, da brez ustrezne finančne podpore tudi združeni ne bodo mogli prodreti in konkurirati bogatim industrijskim državam. Zato vsi nestrno pričakujejo kako se bodo razpletla snovanja Banke držav v razvoju, o kateri se že dalj časa pogovarjajo nevrščene države.

A. DVORŠAK

OB DNEVU JLA

Knjižne nagrade za šolske spise

Objavljamo spis Mateja Receva z gradbene tehnične šole

Občinski odbor ZZB NOV in občinska konferenca ZRVS sta tudi letos ob dnevu JLA razpisala natečaj za najboljši spis na šolah v naši občini. Tema je bila: »V raketah je smrt sveta«. Knjižne nagrade so podelili na tekmovalju pionirjev – Zgodovinarjev v Družbenem centru Bežigrad.

Knjižne nagrade za najboljše spise so dobili naslednji učenci: Vesna Rakočević (OŠ Borisa Kidriča), Anamarija Jesenko (OŠ Borisa Zihlerja), Matej Štakul (OŠ Franceta Bevka), Nataša Stojkanovič (OŠ Milana Šušteršiča), Polona Oman (OŠ Mirana Jarca), Miriam Erlich (OŠ dr. Vita Kraigherja), Sandi Peterc (OŠ Maksa Pečarja), Marjeta Zatljer (OŠ Danile Kumar), Katja Kladičnik (OŠ Franca Ravbarja), Sandi Marolt (Zavod za usposabljanje), Marija Klobučar (Center za rehabilitacijo sluha in govora), Besim Berbič (Srednja gradbena šola) in Matej Rečev (Gradbena tehnična šola).

Objavljamo spis Mateja Receva z gradbene tehnične šole:

Sproži in pozabi! Pozabi na tisoče umirajočih pogledov, na drobna zoglenela trupelca, na dim iz ruševin. Sproži in pozabi – da si človek. Ne žival, podla programirana pošast si, ki bljuje strup in ogenj, izžareva radioaktivnost in smrdi po napalmu.

Zakaj se ljudje rajši pobijamo kot pogovarjamo? Čemu gradimo vedno hitrejšo in močnejše izstrelke, ki nosijo smrt in opustošenje? Vprašanj je veliko, toda nihče ne odgovarja nanje. Včasih ne vem več, ali izpolnjujemo te-

hniko, medicino, širimo svoje znanje in kulturo zato, da si olajšamo in olepšamo življenje, ali da ga zagrenimo drugemu. Še vedno in vedno bolj služi znanost vojni industriji. Kot otroci smo. On ima pa boljše rakete in lahko nekajkrat več uniči svet kot jaz, jaz pa v jok, pa na drevo, pa ne grem več dol, dokler ne dobim novih raket. Mali ljudje privijajo matice v nova orožja, v prostem času nosijo po cestah protiraketne transparente, volijo vlado, ki grozi nasprotnikom in se boje povračila. Zakaj?

Svet je tako preprost, besede so tako mogočne, dejanja majhna in daleč. In potem, ko nikogar več ni, ko me vsi zapustite, sam sanjam. Zakaj umirajo pošteni ljudje, ljudje s ciljem, potrebni ljudje, zaželeni ljudje, milijoni nekoristnih stvari in jaz pa še naprej obstajamo? Bojim se teme. Senc, insektov. Bojim

se. Ne bojim se zelo majhnih mušic, ker sem močnejši. Ostal je le zamzek na mizi, majčkena pikica, siva, neugledna. Uboga revica, umrla je zaradi višje sile. Suši se. Mušica. Spreminja se. Prah. Vešča je velika žival. Bojim se več, ker trfotajo. Mažejo stene. Trupla se težko odstranijo.

Rad bi bil Palestinec. V današnjih časih je zelo težko srečati živega Palestinca. Postaja prava redkost. V kratkem času si moram poiškati kakšno resno punco za recimo pol leta, dati ji moram priljubljenost, da napravi človeka iz mene. Tudi pravi človek je danes že prava redkost.

Nikogar več ne bo. Samo črn planet z zastrupljeno atmosfero bo krožil po mrzlem vesolju, v spomin na tistega norca, ki bo sprožil prvo raketo.

Pripravil D. R.

PRIZNANJA ŠESTDESETLETNIKOM

Odbor skupnosti borcev 1. slovenske brigade – II. grupe odredov vsako leto podeli svojim borcem, ki praznujejo jubilej – šestdesetletnico, priznanje in zlato značko anote. Letos je bila slovesnost v domicilni občini Ljubljana Moste-Polje. Navzoča sta pozdravila predsednik odbora narodni heroj generalpolkovnik Franc Poglajen in predsednik skupščine Moste-Polje Niko Lukež. Priznanja je prejelo 28 borcev, iz naše občine Ivan Bratun, Dušan Rebolj, Franc Sever in Janez Slovinc. Na sliki: Ivan Bratun in Franc Sever.

S. D.

Dve novi ulici

Delegati mestne skupščine so obravnavali osnutek odloka o določitvi in spremembi imen ulic, cest in trgov na območju mesta Ljubljane. Dve novosti se obetata tudi za Bežigradom: del ulice na odseku med severno vpadnico in Zasavsko cesto se bo preimenoval iz Šlandrove ulice v Brnčičevo ulico. Ivo Brnčič, profesor slavistike, pesnik in publicist, je bil rojen 1912. v Slovenskih goricah, na poti v partizane pa so ga leta 1943 zajeli in ubili četniki.

Zaradi novogradeñj pa se spremeni potek Miłnske poti na črnuški Gmajni – ta se odcepi od Primožičeve poti južno od hiše Primožičeva pot št. 36. mimo garažne hiše proti vzhodu med drugim in tretjim nizom stanovanjskih blokov proti jugovzhodu, kjer se slepo zaključijo.

Občinska zveza prijateljev mladine želi vsem sodelavcem srečno in uspešno novo leto 1984.

Tomaž Gorjup razstavlja v Ajdovščini

Bežigrajski akademski slikar Tomaž Gorjup, ki se nam je s svojimi zanimivimi deli že večkrat predstavil v Bežigrajski galeriji, razstavlja novejša dela v Pilonovi galeriji v Ajdovščini.

Jubilej ZRMK

Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij bo praznoval prihodnje leto 35 let. V vseh teh letih je bil neprestano prisoten pri reševanju problematike industrije gradbenih materialov in tehnologije grajenja. Pomemben je njegov prispevek v industriji gradbenega materiala, pri pridobivanju kamnitih agregatov, pri razvoju in modernizaciji cementarn, proizvodnji apna, opekarn, betonarn in pri izdelavi vseh vrst standardov. Pomembno je tudi zavodovo delo na področju potresnega inženirstva, pri izrabi sekundarnih surovin in ekologiji. V prizadevanjih za zmanjšanje uvoza pa razvija zavod tudi domačo raziskovalno opremo. Znanstveno raziskovalno delo zavoda prinaša kar 40 odstotkov celotnega prihodka, ostali del celotnega prihodka pa pridobiva zavod z razvojnim delom, atestiranjem in kontrolo kakovosti izdelav. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je zato na svoji seji sredi decembra sprejelo pobudo za odlikovanje zavoda ob njegovem jubileju.

V. P.

Članstvu v organizaciji Zveze rezervnih vojaških starešin in drugim našim sodelavcem priskrbo čestitamo za novo leto 1984.

Zahvaljujemo se jim za požrtvovalno in uspešno delo z željo, da se bodo tudi v prihodnje prizadevali pri izvrševanju naših družbenih obveznosti in načrtovanih nalog.

Občinska konferenca ZRVS Ljubljana Bežigrad

Ivan Pezdirec 70-letnik

Ivan Pezdirec-Slavo je 15. decembra praznoval 70-letnico. Na sedežu občinske organizacije ZZB NOV so mu borci in rezervni vojaški starešine priridili manjšo slovesnost.

Ivan izhaja iz številne belokranjske kmečke družine, bilo je osem otrok. Že v rani mladosti, ko mu je bilo 16 let, je moral v Ljubljano, kjer se je učil kovinske stroke. Po končanem učenju je delal v Velenju na montaži nove termoelektrarne. Po odsluženju vojaškega roka se je v Ljubljani zaposlil v Avtomontaži in se takoj vključil v Ursove sindikate. Solidarnost delavcev mu je omogočila, da

je končal dvoletno strojno delovodsko šolo. Leta 1941 je zapustil delo v Avtomontaži in se zaposlil na železnici, kjer je vodil sabotažno skupino.

Aprila 1942 je odšel v partizane v belokranjsko partizansko skupino. Že v začetku junija je bil komandir Kleške čete in v drugi polovici junija komandant bataljona Belokranjskega odreda. Pri ustanovitvi Cakarjeve brigade se je njegov bataljon vključil kot 3. bataljon Cankarjeve brigade. Nato je bil komandant bataljona Gubčeve brigade, načelnik štaba 15. bri-

gade* in nazadnje komandant Belokranjskega odreda, s katerim je 9. maja vkorakal v Ljubljano.

Po vojni je opravljal razne dolžnosti v enotah JLA in v tem času dokončal višjo strojno vojno akademijo. Upokojil se je leta 1946. v činu polkovnika.

Kot aktivni oficir se je vključil v delo družbeno političnih organizacij. Bil je prvi predsednik krajevne organizacije ZRVS Boris Kidrič, katero je vodil do leta 1981. Ta organizacija je dobila prvo srebrno priznanje OF. Do preoblikovanja krajevne skupnosti Boris Kidrič je bil tudi predsednik sveta KS in predsednik odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozagščito. Poleg tega je bil 20 let podpredsednik skupnosti borcev Belokranjskega odreda in podpredsednik odbora skupnosti borcev Gubčeve brigade.

Sedaj je predsednik krajevne odbora ZB NOV Mirana Jarca, predsednik sveta staršev v osnovni šoli Mirana Jarca in predsednik odbora skupnosti borcev Belokranjskega odreda.

Ob jubileju mu iskreno čestitamo in želimo še veliko zdravja z željami, da bi še tako plodno in uspešno deloval.

D. R.

ARCEOMURKA
gostinsko prehrabeni center laguna p.o. Ljubljana, lnhartova 3

- vas vabi v
- restavracijo s širokim izborom jedi in solidno postrežbo,
- samopostrežno restavracijo, ki obratuje tudi ob nedeljah in praznikih ter
- slaščičarno z izvrstnimi sladlicami.

Organiziramo tudi pogostitve poslovnih partnerjev in kolektivov v restavraciji ter v kolektivih in razvažamo družbeno prehrano. Sprejemamo tudi naročila za izdelavo slavnostnih tort.

